

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Melyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hfl. Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Feltaláló szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 49. szám.
---	--	--	---

A debreczeni vásárcsarnok.

Debrecen, június 20.

Idestova negyedszázados jubileumát üli Debrecen polgárságának az a vágya, hogy bárcsak vásárcsarnoka volna. Vásárcsarnoka hatósági ellenőrzéssel, hatóságilag megszabott árakkal, tehát egy helyet, ahol kap tiszta, ellenőrzött élelmiszert, nem kap kofagorombaságot s ahol nem uzsorázzák ki, de a maga keserves pénzéért megkapja azt az árut, amit akar. E negyedszázados jubileum közeledtére ismét aktuális lett a vásárcsarnok létesítésének kérdése, amely bizonyára túlélt bennünket és utódaink előtt is még mint kérdőjel, de mint öreg, megkövesedett, kiegyenesíthetetlen kérdőjel fog meredezni.

Ekérdés már kezd komikusan hatni, a mikor gondolata fölmerül, annyiszor hallottuk és hangoztattuk a vásárcsarnok építésének követelését. Ámde bármilyen sokszor hangoztattuk is, ugylátszik ahhoz, hogy komoly lépések történjenek a megvalósítás iránt, még sem elégszer. A város tanácsa a közönség követelésének sulya alatt készített vásárcsarnok terveket, azokat meg is kapta, le is tárgyalta, szépnek is találta és azután kiadta a mérnöki hivatalnak, hogy tegyen számításokat a vásárcsarnok jövedelmezőségére vonatkozólag. Itt azután elpihent a vásárcsarnok s azóta semmi hír sincs róla. Tehát a vásárcsarnokkal megint

ott vagyunk, ahol voltunk, a jubileumi periódus kezdetén.

Tudjuk, hogy vannak a közigazgatás labirintusában olyan utvesztők, amelyek egy-egy kérdés elbolyong évtizedekig s vannak olyan barlangok, hogy ha egy dolog ide beveszi magát, ott vész, odapusztul. Félünk, hogy a vásárcsarnokkal is így vagyunk. Félünk, hogy ez a kérdés is olyan sorsra jut, mint a városháza építésének dolga, amelynek terveit már rég bevonta a pókiáló, ha ugyan meg nem rágták az egerék. Egyet azonban elismerünk. Egyik az, hogy ama tervek szerint, amelyeket a város kapott, rémségesen drága lenne a vásárcsarnok, több millióba kerülne, maga az építkezés két és fél millióba, hát még az értékes telkek, amelyeknek egy részét még ki is kell sajátítani. Ilyen nagy összegnek befektetésénél bizony nagyon is meg kell gondolni a dolgot.

Ezzel szemben azonban senki sem kötelezi a várost, hogy éppen ezeket a drága terveket fogadja el. Most olvassuk, hogy Szegeden éppen most tervezik a vásárcsarnok létesítését, ott is elkészítették a terveket és költségvetést és Strasser budapesti műépítész olyan vásárcsarnokot tervezett Szegednek, amelynek igényei vannak akkorak, mint Debrecené, amely 700000 koronába kerül. Ennyit pedig megér minden pillanatban a vásárcsarnok. Megéri a lakosság érdekében a köztisztaság, a közegészségügy, az élelmiszerdrágaság enyhítése és sok

más fontos szempontból, amelyekről ma mint noviciumokról beszélni, azokat a vásárcsarnok mellett érvekkül fölhozni fölösleges. A vásárcsarnok fölállítása mellett szól a fogyasztó, a kizsarolt, a szenvedő a minden tekintetben a termelők és közvetítők kényekedvének kiszolgáltatott s eddig igazán jámbor türelemmel tűrő fogyasztó közönség követelő vágyát, amellyel annyi fölől megtámadott és semmibe sem vett érdekeinek a védelmét akarja elérni.

Végre is a fogyasztó közönség érdekei vannak olyan fontosak, hogy azoknak védelméről elsősorban gondoskodják a földi, helyi gondviselés még azon az áron is, hogy ha e vásárcsarnok nem is hozna be öt-hat percent tiszta hasznot, hanem csak a bekerülési árat. Hiszen közművek létesítésénél leglibásabb fölfogás az, hogy azoknak közvetlen üzleti jövedelmezőséggel kell bírniok. Hol van például a villamos vasúthoz adott 40000 koronás hozzájárulásnak közvetlen üzleti haszna? A fogyasztóközönségnek érdeke pedig van olyan jelentőségű, mint a villamos vasut segítése.

A vásárcsarnok kérdésének tehát nem szabad elaludnia, nem szabad elmúlnia. — Egy-egy éterinjekcióval kell ismét fölbereszteni. A közérzés követelő szava sürgeti annak létesítését azokból az érdekekből, a melyek ma a rendezetlen piacokon szóhoz sem jutnak.

És ezzel a nagy kérdéssel egy sereg fontos kérdés áll kapcsolatban, amelyeknek

A becsukott ajtó.

Irta: Törökne-Kovács Hermin.

Mélyen bent, a nagykiterjedésű park végén, egy kicsi, berozsdásodott, mindig csukott, titokzatos ajtó illeszkedett a házhoz, szan huzódó, magas és vastag kőkerítésbe. Egészben véve olyan volt, mint valami rettenetes hosszú, alacsony homlok alatt az örökös csukott, látás nélküli szem. — Hardy Tibor három hét óta mindennap és lankadatlán érdeklődéssel nézte, figyelte, mert valami homályos, titokzatos sejtelem élt lelkében, hogy ez a szem egyszer, ő előtte okvetlenül ki fog nyílani és akkor csodálatos, soha nem látott szépségek merülnek fel a tükrében. Valami tündéres látományok, megigéző gyönyörűségek sarjadnak akkor ki és nőnek, lombosodnak, míg el nem érik az eget.

Mikor a nap reggelenkint mosolyogva feküdt a földre, délben tüzes csókokat hintett, vagy este meggyengült erővel készült pihenőre, Hardy Tibor mindig ott állt a kis ajtó előtt és egyre várta a látományt. Ugy érezte, hogy csak ezekben az időszakokban pattanhat ki ez az ajtó, mert csendes, jelentéktelenebb percek nem nyújthatnak hozzá megfelelő kulcsot. Ilyenkor bevette magát a magasan nőtt fű közé, mint valami

ügyes, óvatos vadász és rászegelte tekintetét a rozsdával teleült sarkokra, a melyek csak nem akartak megcsikordulni soha.

Hardy Tibor ilyenkor néha elszunynyadt. Hogy, hogynem, ott járt egyszerre újból a nyári hőségtől olvadó pesti aszfalton és gyönyörködve nézett a nagy női kalapok árnyékába, ahonnan sugárzó, mosolygó tekintetek vágódtak ki: meleg és csábító. És ő ment, ment népes korzón és gyéribb közönségű körutakon, a Stefánia-ut lombsátorra alatt robogó kocsik, száguldó autók között és vágyva, sóvárogva, mohón keresett egy szempárt, amelynek sugárzó, vakító fényét valahol, valamikor már látta. Talán suhogó selymek zizegése között, élő, mosolygós, meleg asszonyi arcban, talán csak az álom ködös, misztikus, lélektelepedő világában. És kereste órákon, napokon, hónapokon át kitaratóan, csüggedetlenül, vak reménységgel. — Olykor, mintha egy-egy pillanatra szívébe villámolt volna ez a tekintet, de amint utána kapott, szétfoszlott, elűnt s csak gunyos, kihívó kacajok csendültek a levegőben.

Ha aztán felébredt és ott látta magát a bársonyos, puha füben, zizegő lombok árnyában, illattalan, szerény kis vadvirágok között, szeretett volna felsikoltani keserűségében. Hanem a következő percben már sokat ígérő vigaszok telepedtek lelkére. El-

jön, ezen a csukott ajtón át jön, amikor felpattan a lezárt szem és csodás világok formálódnak ki előtte hirtelen, gondolatnyi sebességgel. És akkor rámosolyog ragyogón, sugárzó melegséggel két puhanézésű, bársonyos asszonyi szem és tüzes, csókszomjas ajk várja az övét.

Az egyik napon, hosszu-hosszu várakozás után, úgy alkonyattájt csakugyan kipattant az ajtó. Megcsikordult nehézkesen, keserves jajgatással valami kulcs és a záruk engedni kezdtek. Mintha álmosan ébredő szem lassan nyitogatná pilláit. Recsegtek, ropogtak a sarkok és mint valami rózsaszínű felhő illeszkedett a szűk ajtónyílásba egy női ruha hullámzó fodra.

Hardy Tibor mozdulni sem mert. Tágranyilt szemekkel lélegzetfojtottan, örülten dobogó szívvel nézte-nézte a kis darab rózsaszínű felhőt, mely mindig nagyobbodott, nőtt és szélesbedett, végre pedig lehajolva, szinte bujva bebukkant az édesen mosolygó, kicsit riadt asszonyi arc. Nagy, sugárzó, világító szempár meleg tekintete sebesen rebbenve, nagy kíváncsiságok forró indulatától hajtva szállongott szerte és formás, karcsu női test lágyan hajlongott jobbra-balra, mintha valami utat keresne, hogy villanó gyorsasággal tűnjön el a fák és sűrű bokrok között.

Hardy Tibor ijedten ugrott talpra. — A

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztler köpeny 7 frt. 50 kr.

remek választékban **Halmágyinál.**

létesítése biztosítaná azt, hogy a vásárcsarnok valóra váltsa a hozzá fűzött reményeket. Ezek között elsősorban áll a vegykísérleti állomás létesítése, illetve a pallagi vegykísérleti állomás már tervbe is vett kibővítésbe és a városba helyezése. A földmívelésügyi miniszter ugyanis megbízta Széll László drt, hogy tárgyaljon a várossal, adeltelket és építőanyagot egy új palotának a városban való föllállításához. Ez úgy is sürgős elintézésre vár. A vásárcsarnok dolgával van szoros összefüggésben az egészségügyi szolgálat szabályozása, amire vonatkozóan már dolgozott is ki Tüdős Kálmán dr. főorvos igen szép tervezetet. Végül a piaci rendtartásnak és a rendőrség szolgálatának szabályozása, amely Rostás István főkapitány kezében van, szükséges.

Mindezek és ezek előtt és ezekkel együtt a vásárcsarnok létesítése vár megoldásra. És vár ezekre a közönség is. És van oka rá. A husnak, az élelmiszereknek ára rohamosan emelkedik, a kofauralom csuffá teszi a bevásárlási lehetőséget, az állatbetegségek megfertőzik a tejtermékeket s ezekkel szemben nagyon gyenge ellensúlyozó és ellenőrző eszközei vannak a hatóságnak a mai piaci viszonyok között vásárcsarnok, vegykísérleti állomás, orvosi és rendőri megfelelő szabályok nélkül.

És ezek a bajok főnnállottak évek előtt. főnnállanak most is és éppen az a szomorú, hogy a bajokon való segítség eszközeinek létesítése iránt támasztott vágyak jubilálhatnak. Az agyongyötört fogyasztó közönség pedig szomorúan nézheti, hogy minden okellenére talán egy újabb negyedszázad periódusát kezdjük meg a vágyakozásban, a megvalósulás minden reménysége nélkül.

— **Az osztrák pótválasztások.** Bécsből táviratozzák: A hetven galíciai kerületben, melynek összesen 106 mandátuma van, eddig 38 végleges választás történt, 5 helyen pótválasztás lesz, 16 kettős mandátum utján kerül betöltésre. A többi mandátum sorsa ismeretlen. Meg van választva a lengyel klub 30 tagja, köztük Glombinszki (nemzeti demokrata), és Zaleszki miniszter (konzer-

vatív), 5 szociáldemokrata, köztük Daszynski kétszer, egy független szocialista (Brethier) és két ruthén. A lengyel klub eddig három mandátumot nyer, kettőt veszít, a szociáldemokraták két mandátumot nyernek, a cionisták egyet veszítenek és a ruthének egyet veszítenek.

Az összeférhetetlenség revíziója.

Az igazságügyi tárca napirenden.

A képviselőház ülése.

A mai ülésen Rakovszky István okolta meg indítványát az összeférhetetlenségi törvény revíziójára vonatkozólag. A megokolás nyomán ismét hosszabb vita keletkezett, a melynek során Khuen-Héderváry Károly gróf belügyminiszter is fölszólt a revízió ötletszerű keresztülvitele ellen.

Az ülés elején Lukács László pénzügyminiszter nyújtotta be javaslatát az újabb egy havi indemnitás iránt. Az új indemnitás július hó 1-től július hó 31-ig fog tartani.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Egy havi indemnitás.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Lukács László pénzügyminiszter betérjeszti az újabb egyhavi indemnitásról szóló törvényjavaslatot, amelyet a pénzügyi bizottsághoz utasítanak.

A papok és az óvszerek.

Szmrecsányi György napirend előtt szövé teszi Sándor Pál tegnapi beszédének azt a részét, amelyben azt állította, hogy egy belvárosi üzletben főleg a papok vásárolnak óvszereket. Azt mondja, hogy a radikális irány képviselői egy idő óta főleg a római papságot gyalázzák és sajnálja, hogy ez a tendencia bevonult a parlamentbe is. Hibáztatja, hogy az elnök tegnap nem utasította rendre ezért Sándor Pált. Kijelenti, hogy tegnap elment az illető belvárosi üzletbe és ott a főnök azt mondta, hogy nála egyetlen katolikus pap sem vásárolt óvszereket. Ilyen formán félrevezették Sándor Pált és elvárja tőle, hogy a megsértett papi testület től bocsánatot kér.

Sándor Pál sajnálatát fejezi ki, hogy a vita hevében olyat mondott, amit higgadtabb megfontolás után nem mondott volna. Nagyrabecsüli a katolikus papságot és szá-

vaiból semmi gyalázkodást nem lehet kiolvasni. Elnöki rendreutasítást nem érdemelt meg. Különben éppen néppárti érzelmű képviselő volt az, aki a multkor elnöki rendreutasítás nélkül meg akart gyalázni egy papképviselőt.

Elnök figyelmezteti a képviselőket, hogy nincs joguk belevonni az elnökséget a vitába.

Sándor Pál végül kijelenti, hogy tegnapi adatait egy katolikus képviselőtől kapta. Azonban sajnálja, hogy ezeket az adatokat felhasználta.

Az összeférhetetlenség.

Rakovszky István megokolja multkor beadott indítványát az összeférhetelenségi eljárás súlyosításáról. Erre az indítványra a legutóbbi két ítélet (Lévay, Széchenyi) indította.

Elnök figyelmezteti Rakovszkyt, hogy nincs joga bírálni a ház bizottságának ítéletét.

Rakovszky István tudja, hogy az elnökkel nem polemizálhat, de ha nem engedik érdemben beszélni, úgy kénytelen lesz elállani a szótól.

Elnök azt hiszi, hogy Rakovszky jól ismeri a házszabályt és meg fogja találni a módot, hogy a házszabály sérelme nélkül indokolhassa meg javaslatát.

Rakovszky István hosszasan ismerteti, hogyan jött létre hosszú küzködés után az összeférhetetlenség ügyének törvényes szabályozása. Hivatkozik az érvényben levő törvény előkészítésénél elhangzott érvekre és bírálja a Széchenyi-ügyben hozott ítéletet.

Elnök nem engedi a konkrét ügy bírálását. (Zaj.)

Ráth Endre: Hát a Kuriát nem lehet bírálni? (Zaj.)

Rakovszky István felolvassa Rohonyi Gyula beszédét, amelyet a törvény alkotásánál mondott és amelyből kiderül, hogy a bérleti viszonyokra is alkalmazandó a törvény. Így gondolkozott Szilágyi Dezső is. A Lévay-ügy felháborítóbb, mint a Széchenyi-ügy. Szemelvényeket olvas fel Deák Ferentől annak bizonyítására, hogy ő milyen szigorúan magyarázta a képviselők függetlenségét. Ugy látszik, a két érdekelt képviselő is elszégyelte magát, mert az ítélet után hosszabb szabadságot kértek. — Pedig Lévay ur szakértelmére a Pool-szerződés tárgyalásánál az országnak nagy szüksége lett volna. (Derültség.) A munkapárton csak

haraszt megzörrent lábai alatt és néhány erőslombu galy hirtelen vágódot szerte.

A nő halkán sikoltott és sápadtan tántorodott vissza. Hardy Tibor gyorsan lépett hozzá és kinyújtotta karjait, mintha megakarná ragadni a reszkető, fehér kis kezét. Töredezett hangfoszlányok szálltak el ajkairól: rémültek, kérlelők, könyörgők és bátor-talanok.

— Ne . . . ne . . . itt van . . . régen vártam . . .

A nő megragadta és hevesen rázta az ajtókilincset, de a zárok erősen illeszkedtek újból vissza rozsdás sarkaikba.

— Fogoly . . . fogoly . . . — mondotta gyönyörteljesen és újból kinyújtotta a karját.

A nő félrelökte és futni akart be, a megszű vezető idegen utakon végig, talán ismeretlen veszedelmek elé.

— Ne féljen. Nem akarom bántani . . . És reszkető, forró hangon, heves érzelmek lánghullámaival tüzelve, töredezett valomások szakadtak le ajkairól:

— Ezek a szemek . . . melegek bársonyosak, puha nézésük . . . Kerestem hónapokon, éveken át . . . városokban, falun, erde magányban . . . emésztő vágyakozással . . . kacér asszonyi szemek sugarában . . . lesütött szende szemekben . . . És soha se vágódott szívembe ez a tündöklő tekintet . . . csak álmaimban . . . a vágyak lobogó tűzű világában . . . És tudtam, hogy jönni fog, élelem áll és követeli részét éltemből. . . Itt van . . . lábai elé fektetem, boldogan, mámoros gyönyörűséggel . . .

A nő megdöbbenve hallgatta. A nagy, sugárzó, világitó szempár rásütött Hardy Tibor kitiizesedett arcára.

— Ezen az ajtón . . . tudtam, tudtam . . .

Nagy, mindig csukott, álmos szem, ha egyszer felrebben, csodás világok aranyfátyolos meséit hinti szét . . . Komor, rozsdás sarkok kinosan csikorgását gyönyörű zenévé emeli egy női ruha hullámzó, rózsaszínű fodra. És ki kellett nyílni ennek a csukott ajtónak és látnom kellett ezeket a varázsszal teli szemeket . . . Akár tegnap, akár ma, akár megszű hónapok . . . lassan huzódó évek után . . . És a bennem lappangó tűz egyformán lobbant volna ki tegnap, ma és lassan huzódó évek múlva . . .

Megtörülgette izzadó homlokát öntudatlanul, gépies mozdulatokkal. A nő már nem készült sebes iramodásra és meglőhadt a szemébe telepedett riadozó ijedtség. Valami csendes, lassan alakuló mosoly kezdett kisarjadni rózsás ajkainak szegleteiből és mintha megfogta volna a helyzet különös-ségének és a rázuhogó szerelmes szavaknak erős varázsa. Lankadt mozdulattal hullt alá titokzatosan felemelt karja és a habos rózsaszínű ruha erősebben kezdett emelkedni keble fölött. Szemei félig lezárultak és hallgatta tovább a férfít.

— Pusztá, üres az életem, Tikkadtan járom a nagy város pompás, cicomás utait és a mellettem elsuhanó díszes asszonyi alakok borzongató vágyat keltenek az igazi, a megálmodott, várvavárt után. Olyan voltam, mint a hazátlan, szomorú vándor. Az én világom, az én otthonom messze esett, ködök

szürkeségében uszott, de intett felém, csalt, hivatott, magához és biztatott, reményeket öttöt belém . . .

Lassu mozdulattal csuszott Hardy keze a finom, fehér ujjakra, amelyek csupán röviden, szárnyaszedten vergődtek kezei között. Meleg, tüzes áram futkosott egyik szívtől a másikhoz.

— Jogom van végre a boldogsághoz, jogom, — tört ki Hardyból hirtelen, elemi erővel a fékevesztett, lobogó szenvedély és erőszakos, gyors mozdulattal átölelte az asszonyt. És erre hirtelen szétszakadt a varázs. Ijedt sikoltás tört elő a megsápadt asszonyi ajkak körül; nekifeszültek a ruganyos, izmos fiatal karok a férfi mellének, egyetlen kétségbeesett erejű lökés és Hardy Tibor visszatántorodva, szinte lezuhant a száraz harasztokkal bélelt üde, puha gyepágyra.

Az ajtó pedig, a mindig csukott ajtó, a mely előbb még erőszakosan állt ellen az asszonyi erőnek, sebesen, rettenetes, fogva-cogtató nyikorgással pattant fel és a rózsaszínű ruha hihetetlen gyorsasággal tünt el mögötte. És közvetlenül utána recsegett, ropogott a zárban a megfordított kulcs.

Hardy Tibor nekifeszítette vállát az ajtónak, amely, mint valami rettenetesen hosszú, alacsony homlok alatti szem, érzéketlenül aludt ismét és felébreszteni soha többé nem engedte magát. A nap éppen lealkonyodott és lilás ködök uszkáltak a mind inkább színtelenebbé lett meleg esti levegőben,

20—30 ember van érdekelve közgazdasági ügyekben, nem az egész párt. Hát egy kis csoportért miért exponálja magát a nagy párt? Fel akarja olvasni a Pesti Hírlap akkori vezércikkét, amely a legbrutálisabban sérti a Házát.

Sértésszabadság nincs!

Elnök figyelmezteti, hogy azért, a mit a képviselő felolvas, ő felelős. (Zaj.)

Polónyi Géza: Van-e szólásszabadság?

Elnök: Szólásszabadság igen, de sértésszabadság nincs! (Taps.)

Rakovszky István vitatja a jogát, hogy indítványának indokaként bemutathassa azokat a körülményeket, amelyek őt indítványára megtételére készítették. Az elnök az ő jogait korlátozza. (Zaj.)

Elnök: Csak arról van szó, hogy ha a cikkben sértés van, azzal Rakovszky ne azonosítsa magát.

Rakovszky István felolvassa a cikket és kérdi, hogy jönnek hozzá az érdektelen képviselők, hogy ilyen hangon aposztrofálják őket? Az elnök, ugylátszik, nem szerencsésen választotta ki azt a 80 képviselőt, akikből a zsűrit ki kell sorsolni és ez az oka mindennek. A 80 képviselő között sok olyan van, akik az inkompatibilitási törvény megalkotásánál a törvény ellen foglaltak állást és ezek bizony nem alkalmazhatják elfogulatlanul azt a törvényt, amely ellen ők körümszakadták harcoltak. — (Taps a baloldalon.)

Elnök kijelenti, hogy a törvény rendelkezési szerint állította össze a névsort, a mely nagyjában egyezik a koalíció-korabeli névsorral. (Helyeslés.)

Rakovszky István kijelenti, hogy az elnök jóhiszeműsége kétségtelen, de eljárása bírálat tárgyává tehető és ő ezen jog alapján szólott. Indítványának lényege az, hogy a tapasztalatok alapján a közigazgatási bíróságra kell bízni a jövőben az összeférhetlenségi ügyekben való bíráskodást. A politikai tisztesség nevében kéri indítványának elfogadását.

A miniszterelnök az összeférhetlenségről.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a törvény revíziójának szükségét ő elismeri. A főszabály a politikai függetlenség védelme és ennek az érdekében kész a törvényt a cél javára megváltoztatni. Ezért nem fogadja el Rakovszky indítványát, mert nem akarja a konkrét dolgokban előadott nézeteit magáévá tenni. A két utóbbi ügy nélkül is szükség van a revízióra és a választási törvény megalkotásának időpontjában javaslatot fog majd előterjeszteni az összeférhetlenségi törvény megváltoztatásáról is. — (Helyeslés jobbról.)

Elnök jelenti, hogy husz képviselő névszerinti szavazást kér, amit elrendelt. Szavazás előtt az ülést öt percre felfüggeszti.

A szünet után

Elnök bejelenti, hogy a Ház 107 szavazattal 47 ellenében elvetette Rakovszky István indítványát.

Szmrecsányi György bejelenti Beszkid Antal mentelmi jogának a megsértését, a mely ügyben Beszkid holnap interpellálni is fog.

Az igazságügyi tárca.

Ezután áttértek az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalására.

Nagy Ferenc előadó: Hosszasan ismereti a javaslatot. Szól a bírói kar statusrendezéséről. Szükségesnek tartaná a mi viszonyaink közt az automatikus előléptetést. Kivánná, hogy a bírói karba minél nagyobb számban aktív ügyvédek is meghívassanak. A bíróképzés reformjáról szólván, bírálja az abban kontemplált javaslatok célszerűségét. A jegyzői kar, a díjnokok és kezelőszemélyzet statusrendezésében a javaslat már előrehaladást mutat fel, de még e tekintetben is volna kívánni való.

Áttér ezután az igazságpolitikai kérdések bírálatára. Kifogásolja, különösen a Kurian azt a nagy restanciát, melyről a jogkereső közönségnek állandóan van alkalmá meggyőződnie. Oka pedig ennek leginkább az, hogy a kisegítő bírák száma a legutóbbi 4 évben 27-ről 9-re apadt és különösen az

még, hogy a Kuria idejéből sokat vesz el a képviselőházi bíráskodás. Kéri a minisztert, hogy e tekintetben is találjon módot az anomáliák megszüntetésére.

Az ügyvédképzés reformjánál a numerus clausust olyan fel-felbukkanó kérdésnek tartja, nem hiszi, hogy ez célhoz vezetne. Társadalmi uton kellene e tekintetben tenni valamit. A költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadja.

Szalay Mihály: Az előadó ur adós maradt annak a bizalomnak megindokolásával, melylyel a tárca költségvetését elfogadásra ajánlotta. Ő is elismeréssel van a miniszternek fényes kvalitásai, jogászai tehetségével szemben, de a javaslatot sem egyéni, sem pártpolitikai szempontból nem fogadja el.

Ráth Endre kéri, hogy beszédét holnap mondhasa el.

Elnök: Tekintettel arra, hogy csak fél három van, ilyen kérést nem lehet előterjeszteni.

Ráth Endre erre a már ismert igazságügyi panaszokat hangoztatja.

Az ülés egynegyed négy órakor ért véget.

Láng Lajos Debreczenben

Előkészületek a képviselő fogadtatására.

Az egész város közönsége lelkes örömmel fogadta a hírt, hogy **Láng Lajos** dr. belső titkos tanácsos, a harmadik kerület országgyűlési képviselője e hó 26-án, a jövő hétfőn este Debreczenbe érkezik s itt tartózkodik néhány napig, hogy közvetlenül érintkezessék a város polgárságával, amelynek érdekeit állandó figyelemmel kíséri. Az illusztris államférfiu, amikor jövetelének napjáról értesítette kerületének vezető embereit, egyszersmind azt is közölte velük, hogy itt tartózkodása során minden ünnepiességet kerülni óhajt, mivel azt a néhány napot, amit Debreczenben tölt, kizárólag a város ügyeinek tanulmányozására kívánja fordítani. A látogatásnak azonban maga a pusztá hire is olyan lelkesedést keltett a polgárság soraiban, hogy a pártvezetőség nem deferálhatott a képviselő óhajának s így külsőképen is kifejezésre fog jutni, hogy a debreczeni polgárság szeretetteljes ünnepnapjai gyanánt tekint a Láng Lajos debreczeni időzésének napjait.

A polgárság ezen érzelmeinek adtak kifejezést a nemzeti munkapártnak azok a vezető férfiai, akik ma délután hat órakor a kereskedelmi- és iparkamara székházának üléstermében értekezletre gyűltek össze. **Szávay Gyula** pártelnök közölte a nagyszámban megjelentekkel, hogy **Láng Lajos** e hó 26-án, hétfőn este hét órakor érkezik Debreczenbe, fiainak: **Láng Lajos** vezérkari századosnak és **Láng Mihály** dr. országgyűlési képviselőnek, továbbá **Papp József** udvari tanácsosnak, a debreczeni második kerület nemzeti munkapártja volt képviselőjelöltjének társaságában. Az értekezlet kimondta, hogy ellentétben a Láng Lajos kifejezett óhajával, ünnepélyes fogadtatásban kívánja részesíteni a képviselőt s részletesen megállapította a kitűnő államférfiu debreczeni tartózkodásának programját.

Püspökladányig küldöttséget meneszt **Láng Lajos** elé, akit a debreczeni állomáson való megérkezésekor **Zádor Lajos** kir. tanácsos, a harmadik kerület nemzeti munkapártjának társelnöke fog üdvözölni. A pályaudvarról a fogadtatásra kigyűlő közönség a Royal-szállóbeli lakására kíséri **Láng Lajost** s a párt vezetőségének tagjai együtt vacsoráznak a képviselővel. Kedden egész nap látogatásokat tesz **Láng Lajos** és megtekinti a város közintézményeit, a református főiskolát, egyes kiválóbb ipartelepeket. Este nyolc óra-

kor a Royal-szálló dísztermében banket lesz, amelynek keretében **Láng Lajos** minden valószínűség szerint nyilatkozni fog a politikai helyzetről. A szerdai nap programjában a **Hortobágy megtekintése** a legfőbb pont. Az ország legelső nemzetgazdászának érdeklődése a Hortobágy iránt előreláthatóan igen becses értékeket fog termelni a város javára s ez a reménység annál biztatóbb, mert **Láng Lajos** a debreczeni közügyek sorában éppen a Hortobágy-kérdést, a városnak ezt a legnagyobb problémáját tanulmányozza a legbelsőbb módon s kíséri a leg gondosabb figyelemmel.

Az egyes kerületek vezetőségének tagjait **Szávay Gyula** pártelnök pénteken délután 6 órára újabb értekezletre hivta össze.

Bier főhadnagy repülése.

115 kilométer 58 perc alatt.

Bier főhadnagy ma reggel 7 óra 35 perckor a rákosi repülő térre érkezett repülőgéppel. Ott várta a helyőrség tisztikara, továbbá az Aero-Club vezetősége. A várakozók nagy ovációban részesítették a levegőből alá szálló főhadnagyot, aki a száztizenöt kilométeres légi utat 58 perc alatt tette meg.

Bier főhadnagy, még tegnap délután Bécsben egy másik repülőversenyen vett részt. **Palugyay Mór**ic, a magyar Aero-Klub tagja, automobilon ment érte és a főhadnagyot géppel együtt még az éj folyamán Patazig vitte. Reggel 6 óra 50 perckor érkezett az első távirat, amelyben **Palugyay** jelezte, hogy a főhadnagy szerencsésen fölszállt, 6 óra 50 perckor már Nagymegyer fölött, hét órakor Sötő község fölött látták elrepülni. Akkor a pilisi hegyeknek vágott és néhány perc múlva már a Kálvin-tér, majd a keleti pályaudvar fölött kattogott a gépe. Akkor a szél az Üllői-ut felé terelte. Azonban hamar észrevette a tévedését és ismét a rákosi repülőtér felé kormányozta a gépet. Hirtelenében nem tudta megállapítani, hogy hol a leszállás helye s így a hangároktól meglehetősen távolságra szállott le. **Kapp gróf** ezredes lóháton ment elébe és üdvözölte. Aztán átadta a főhadnagy-nak lovát és **Bier főhadnagy** lóháton vágatott a hangárokhöz, ahol a tisztikar és az Aero-klub elnöksége nagy ovációban részesítette.

A főhadnagy aztán elbeszélgetett az urakkal, elmondta néhány élményét, aztán a tisztikar reggelire invitálta. A főhadnagy elbeszélte, hogy látszólag teljesen szélcsend volt ezer kétszáz méter magasságban a levegőben. — Legalább ő maga nem érezte a szét. Hogy azonban egyes helyeken mégis erős szél toltatta a gépet, azt onnan következett, hogy a gépe százharminckilométeres sebességgel haladt és a 115 kilométeres utat 58 perc alatt tette meg. Elmondta, hogy amikor Pestre ért, körül akarta repülni a várost, közben azonban az Üllői-ut fölött olyan erős szél tört rá, hogy letett szándékáról. Az is érdekes, hogy a levegőben eltévedt. Nem tudta, hogy hol kell leszállania és majdnem az Üllői-utnál szállott le. Tévedését azonban hamar észrevette. Ekkor hirtelen erős szél kaptá hátba és haladt a rákosi repülőtér felé, de nem a hangárokhöz szállott le, mert a hangár tetejét lehordta a vihar és hirtelen nem tudta magát tájékozni. Így történt, hogy jó messzire a hangároktól szállott le, és elmondta, hogy a leszállás pillantaában erős ellenszél tört rá. Olyan erős volt ez a szél, hogy a motor megállt és tisztára a szél ereje tartotta a levegőben a gépet. Így ereszkedett aztán le a szél szárnyain minden baj nélkül.

József főherceg és Augustus főhercegnő a délelőtti folyamán a Park-klubban fogadták Bier főhadnagyot, akit délből a tizedik huszárezred látott vendégül.

Bier főhadnagy ma délutánra tervezett startolását, hogy Bécsbe visszatérjen, elmaradt a kedvezőtlen időjárás miatt. Csak holnap reggel 4 órakor indul.

A Zeit díjára hárman adtak be bejelentést Bier, Karper cseh mérnök és Székely Mihály.

A békéscsabai gyilkosság az esküdtek előtt.

A tanúk a vádlottak ellen.

A tárgyalás második napja.

Országos érdeklődés mellett folytatták ma a gyulai esküdtbiróság előtt Achim András gyilkosainak, a két Zsilinszky-fiúnak bűn pörét. Ma az újságcikket olvasták fel és a tanúk kihallgatását folytatták.

Az Újság cikke.

Félkilenc órakor nyitotta meg a mai tárgyalást Gálbory József törvényszéki elnök. A budapesti Friss Újságban megjelent cikksorozatát olvassa fel folytatólagosan Tóth bíró. Május harmadikán a budapesti Friss Újság a „Parasztkirály birodalmában” címmel sorozatot kezdett, amely több mint egy hétig tartott. Achimról adott fotografiákat és állandóan súlyos vádakkal támadta. Interjúkat és adatokat vannak azokban Zsilinszky Endrétől és többektől. Ezekre Achim azzal válaszolt, hogy megvásárolta a békéscsabai Friss Újságot és egyenként akart felelni Zsilinszkyék vádjaira. „Csabai arcképek” címen kezdte a cikksorozatot, de már az első két cikk megjelenése után megtörtént a tragédia. Mikor Zsilinszkyék értesültek arról, hogy Achim megvette a Friss Újságot, megalapították a Szabadság című lapot, azzal a céllal, hogy Achimot lehetetlenné tegyék. Az elnök konstátálja:

— A Friss Újságban megjelent cikkek hatása alatt vásárolta meg az elhalt sértett a Békéscsabai Friss Újságot, amelyben megöle téséig két cikk jelen meg. Az elsőnek címe: Szózat Békés megye népéhez, a másodiké: Békéscsabai fotografiák azzal az alcímmel: I. dr. Zsilinszky Endre.

Fényes Samu arra kérte az elnököt, állapítsa meg, hogy a cikksorozat a Friss Újságnak csak ama számaiban jelent meg, amelyek Csabára érkeztek, míg például a budapesti példányokból hiányzanak. Az elnök ezt a becsatolt példányokból megállapítja.

Kenedi Géza dr. védő felvilágosításul adja, hogy a lapoknál szokásban van, hogy azok a cikkek, amelyek csak bizonyos országrészeket érdekelnek, a máshova menő lappéldányokból kimaradnak. A Zsilinszkyékről szóló cikket már az esküdtek is figyelemmel kísérik. Az elnök megállapította, hogy az utolsó cikk május 14-én jelent meg és hogy az a cikk, amelynek elolvasása után s hatása alatt a vádlottak cselekedtek. Achim cikkeire alapították meg Zsilinszkyék a Szabadságot. Ebben jelent meg egy cikk, melynek címe a Demagóg és amely azt igéri, hogy a következő számokban Achimnak, ennek a parazitának viselt dolgaival fog foglalkozni. Népcsalónak nevezi Achimot, aki „el fog merülni a vásári csöcselék mocsarában”.

A Szabadságban a gyilkosság előestéjén a következő fejezetek voltak:

A demagóg anyja. — A demagóg apja. — A demagóg mint férj. — A demagóg mint családapa. — A demagóg kicsapongásai. — A demagóg országos panamái. — A demagóg vicinális panamái. — Orvosi vélemény. — A demagóg vagyonának kimutatása.

A cikkek felolvasása után az elnök megkérdezte Zsilinszky Gábor vádlottól:

— Tegnap ön azt mondta, hogy azért lőtte le Achimot, hogy megmentse a testvérét, akit Achim maga alatt fojtogatott. Miért nem huzta le róla? Hiszen ez nem lett volna olyan veszedelmes!

Zsilinszky Gábor vádlott: Fel voltam indulva, ez nem is jutott eszembe. Hallottam a bátyám segélykiáltásait, önkéntelenül a revolveremhez nyultam.

Achim Ilona kihallgatása.

Achim Ilonát rendeli be az elnök. Achim nagybátyja volt ennek a leánynak, aki 1890-ben született.

Elnök: Jelen volt, mikor Achimot megölték?

— Igen. Ott voltam a házban.
— A Zsilinszky-fiúk mikor érkeztek oda?
— Nyolc óra után. A nyitott folyosón jöttek be.

— Mit csináltak a Zsilinszky-fiúk?
— Az egyikük megkérdezte, hogy itthon van-e a képviselő ur és be lehet-e menni. Én erre bementem a nagyságos urhoz, aki vissza üzente, hogy várjanak, amíg felöltözik. Kiküldött újságokat, hogy olvassanak addig.

— Volt-e a Zsilinszky-fiuknál valami?
— Az egyiknél vastag bot volt.
— Nagyon vastag?
— Mint egy karó.
— Na talán nem olyan vastag?
(Felmutatja a bűnjelként becsatolt barna botot.) Ez volt az?

— Nem, hanem egy vastagabb.
— Melyiknél volt a bot?
Achim Ilona Zsilinszky Endrere mutat.
— Aztán maga mit csinált?
— Hát én bementem a nagyságos urhoz és mondtam, hogy két fiatalember keresi.

Kérdezte, hogy kik, erre én azt mondtam, hogy nem tudom. Ezután visszamentem, ott-hagytam őket. Alig mult el azonban egy perc, már kiáltásokat hallottam.

— Lövéseket is hallott?
— Nem csak kiáltásokat.
— A szavakra emlékszik?

— Igen. Vicián kérdezte, hogy kik voltak ezek. Achim azt felelte, a Zsilinszky-fiúk. Odaszaladtam, akkor már rohant ki a két fiatalember, az öreg Vicián utjukat állta és a mankóját rájuk emelte, de az egyik mellbevágta. Nem tudom melyik. Az egyik ráfogta a revolvert Viciánra.

— Achim hol állott?
— Az előszoba küszöbén.
— Volt-e bot nála?
— Nem.

Az elnök ezután felmutatja Achim fekete palcáját, melyről a Zsilinszky-fiúk azt állították, hogy az Achim kezében volt. Achimné tegnap azt vallotta, hogy ez a bot Achim felgyógyulása után a kamarában volt. Az elnök kérdésére a tanu azt vallja, hogy ez a bot akkor a spájzban volt.

— Hogyan került ki onnan?
— Másnap, a gyilkosság után. Andó, egy rokonunk kérte, mert a csendőrségre kellett vinni, onnan kérték. Akkor vettük elő a spájzból, leporoltuk és odaadtuk Andónak.

— Mondta maga Achim János cselédjének, hogy Achim kezdte a verekedést?
— Nem mondtam. Nem is ismerem Achim János cselédjét.

Tóth bíró: Nyugodtak voltak a Zsilinszky fiúk, mikor megérkeztek?

— Igen.
Az ügyész: Kalappal távoztak el?
— Nem. Az egyik a verandán hagyta a kalapját.

Kenedi Géza dr. védő: Ki takarított a szobában?

— Bóka cseléd.
— Maga ott volt a takarításnál?
— Nem, mert én akkor orvosért mentem.
— Szokott Achim revolvert viselni?
— Igen.
— Éjjel hol tartja?
— Az éjjeli szekrényben.

— Mikor maga visszatért a doktortól, fel volt forgatva a szőnyeg?
— Igen és véres volt.

— Mikor látta Achim botját utoljára a spájzban?

— Vasárnap, mikor a gyilkosság történt, fennjártam a spájzban, ott volt a bot.

— A kredenc mellett?
— Igen.

Keppich Frigyes védő: Közel volt az élőkamra a szobához?

— Igen.

Elnök: Be volt zárva?

— Igen.

Kenedi védő indítványára a törvényszék nem esketteti meg a tanut, hanem előbb kihallgatja Bóka cselédet.

Vicián Mátyást hallgatta ki ezután a törvényszék. Harmincéves, nős, asztalos. A gyilkosság napján azért ment Achimhoz, mert az hívatta. Háromnegyed nyolc órakor ment oda, bement a verandára és ott találta az apját. Beszélgettek egy darabig, akkor látta, hogy bejött két fiatalember, hátramentek az udvarba, megkérdezték Achim Ilonát, hogy otthon van-e a nagyságos ur. A lánynyal bejötték a verandára, nem ültek le, csak a kalapjukat tették le. A leány visszament és azt mondta Zsilinszkyéknek, hogy várjanak.

Egy perc mulva azt mondta a nagyobbik a kisebbiknek: — Menjünk be. A tanu apja mondotta nekik, hogy ne menjenek be, de ők azt felelték, hogy sürgős a dolguk. Az ajtót nem tették be maguk mögött. Hallotta, hogy Achim azt kérdezte tőlük: — Mit akarnak? — Most dögölni kell — volt a válasz és közvetlenül utána lövéseket hallott. Majd azt hallotta: Mátyás, Vicián bácsi, lőnek rám, gyilkosok! Erre ő bement az ebédlőbe és rákiáltott a Zsilinszky-fiukra: Mit csináltok itt, az anyátok istenét! Ebben a pillanatban Achim félrelökte a Zsilinszky-fiukat, kirohant az ebédlőbe, ahova a nagyobbik fiu még utána lőtt.

Ezután elmondja még, hogy látta Achimot kiutálni a verandára. Ő székelt emelt Gáborra, de az revolvert fogott rá. Szembesítik a tanut a Zsilinszky-fiukkal; mind a kettő a szemébe mondja Viciánnak, hogy valótlan a vallomása. Kenedi ellenzi a tanu megesketését, de a bíróság elrendelte azt. Kenedy semiségi panaszt jelentett be.

Ezután Vicián Mátyás apját, Vicián Mihályt hallgatják ki. Öreg sánta ember, tótosan és zvarosan beszél. A házban való megjelenését úgy mondja el, mint fia, valamint Zsilinszkyék megérkezését is. A lövések számára azonban nem tud határozott felvilágosítást adni és ellentétbe kerül a vizsgálóbíró által tett vallomásával. Mikor az elnök erre figyelmezteti, azt mondja, hogy sohasem volt még törvény előtt és a vizsgálóbíró nagyon szigorú volt. A legsúlyosabb lövés — mondja — az volt, amikor a nagyságos ur kiszaladt és az egyik reá lőtt. Be akartam menni a szobába, az ajtónál összeütköztem Endrével. A harmadik lövés füstjét is láttam.

Délután.

Három órakor nyitja meg az elnök újból a tárgyalást.

Az első tanu Fejős Lajos csendőrőrmester, aki a Zsilinszky fiukat először hallgatta ki. Elmondja, hogy ő vezette a nyomozást. Zsilinszky Gábor kijelentette előtte, hogy semmit sem vallanak, hogy egyforma büntetést kapjanak. Később azonban Gábor elmondta, hogy öltözködés közben találták Achimot, akitől követelték, hogy vonja vissza azokat, a miket irt. Elmondta még vallomásában a vádlott, hogy azzal a szándékkal mentek oda, hogy ha kérésüket Achim nem teljesíti, inzultálják.

Elnök fölhívja a vádlottakat, hogy tegyék meg észrevételeiket.

Zsilinszky Gábor tagadja, hogy ilyen vallomást tett.

Tenkár eJnő ügyvédjelölt ott volt, amikor a Zsilinszky-fiukat először kihallgatták. Akkor azt vallották, hogy inzultálni akarták Achimot, ha az a cikkekben foglaltakat nem vonja vissza. Zsilinszky Gábor vallotta még, hogy Achim botot emelt s mikor folytogatta Endrét, ő fölszólitotta, engedje el testvérét s azután lőtt.

Vass Vilmos dr., aki az első segélyt nyújtotta s Kocsinszky Mátyás tanuk tettek ezután vallomást.

Schaffel János tanu elmondja, hogy a cikket Achim András írta. A Zsilinszky fiúk jártak nála s követelték, hogy a cikk ne jelenjék meg. Mondták, hogy ha nem szünik meg a további támadás, vele is leszámolnak.

Zsilinszky Endre tagadja, hogy ő fenyegette volna Schaffelt, vagy Achimot. Néhány lényegtelen vallomás után az elnök a tárgyalást félbeszakította és folytatását holnap reggel kilenc órára tűzte ki.

A 193,000 koronás váltóper

Vay Gábor gróf nyilatkozata.

A Szabolcsi Agrár Takarékpénztár 193 ezer koronás váltóperéről lapunkban közölt tudósításra vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk:

Berkesz, 1911 június hó 19.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapjának június hó 13-án megjelent számában egy a „Szabolcsi Agrár Takarékpénztár”-ra vonatkozó közlemény foglaltatott, melynek végén csekély személyemhez kérdés intéztetett az iránt, hogy mit szólnak a közleményben foglaltakra.

Feleletemet e kérdésre természetesen csak alapos vizsgálat után adhattam meg, a melynek megejtése után kijelentem, hogy a cikkben foglaltak nem fedik a valóságot.

Midőn válaszom tudomásul vételét és b. lapjában való szives közlését kérem, maradok tisztelettel

Vay Gábor gróf.

Készséggel közreadjuk Vay Gábor grófnak ezt a levelét, amely mindenestre alkalmas arra, hogy azokat a kétségeket, amelyek esetleg a per ismertetése révén a Szabolcsi Agrár Takarékpénztár jóhiszeműségével szemben egyesekben támadhattak, mindenképen eloszlassa.

Öngyilkosság a sineken.

Borzalmas vég a vonat kerekei alatt.

Ma délben a Csapókerti állomás közelében borzalmas módon vetett véget életének Kárász Miklós 18 éves henteslegény. A fiu a rohogó vonat kerekei alá vetette magát s azok darabokra vagdalták Kárász Miklós testét.

Kárász Miklós Kozma Imre debreceni hentesmesternél volt alkalmazásban. Azonban többször meglopta a gazdáját, amiért meg is dorgálták. Legutóbb vasárnap két koronát lopott el, de rajtakapták. A büntetéstől való félelmében azután elszökött a gazdájától Szegő Dezső nevű barátjához ment, ahol a mai napig tartózkodott.

Ma reggel azután innen is eltávozott s kiment a Csapókertbe, ahol a vasuti állomástól mintegy 200 lépésnyire a sinek mellett várta a Hajduhadházi jövő 1005. számú személyvonatot, amely fél tizenkettőkor rohogott Debrecen felé. Amikor a vonat a közelébe ért, a fiu kiugrott a sinekre s közvetlen közelből a teljes sebességgel haladó vonat elé vetette magát. A gőzgép azonnal elütötte Kárászt, akinek teste a kerekek alá került. A borzalmas jelenetnek igen sok tanúja volt, akik rémülten kiáltottak föl, amikor látták, hogy a vonat kerekei mint tépik, vágják s roncsolják szét egy pillanat alatt az öngyilkos testét.

A mozdonyvezető gépész azonnal megállította a gépet, azonban a vonat kerekei mégis magukkal hurcolták a véres testrészeket. A pályaőr és a vonat személyzete csak úgy tudták a holttest maradványait kiszedni, hogy a vonatot visszatolatták.

Darabonként szedték azután a sinekiől s a gép kerekeiről s tengelyeiről a húsdarabokat. A mozdony kerekei teljesen leráglák az öngyilkos fejét, úgy, hogy az csak egy vékony bőrrétegen függött a szörnyű módon megcsontított testen. A holttest két karját, lábait szintén levágták a kerekek, amelyek

különbben az egész testet a fölismerhetetlenségig összeroncsolták.

A holttest maradványait azután a sinek mellett összerakták s lepedővel takarták be, míg a hatóság emberei megérkeztek és megtartották a vizsgálatot. A fiu zsebében két zártlevelezőlepot találtak. Az egyik szüleinek szól, a másik Szegő Dezsőnek, akiknek megírja öngyilkosságát.

A szüleinek szóló levél így hangzik:

Kedves jó szüelim!

Bocsásanak meg, hogy soraimmal háborgatom, de szívemben nem tudom elviselni, hogy tudomásukra ne hozzam, hogy nekem vasárnap éjjel meg kell halnom. Ne busuljanak utánam.

Isten velük.

Szerető fiuk

Miklós.

Barátjához, Szegő Dezsőhöz a következő levelet írta:

Kedves barátom, Dezső!

Tudatlak, hogy vasárnap este, amikor elmentem tőled, a halálba mentem, mert nekem akkor éjjel meg kellett halnom. Isten veled kedves barátom Dezső, értesítsd a szülcimtet.

Miklós.

A levelekből látszik, hogy Kárász Miklós már vasárnap foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, de tettének végrehajtásával mégis várt ma délig.

A helyszínen a csendőrség jelent meg, amely intézkedett, hogy a halott hullarészeit a közkórház halottas kamrájába szállítsák, ami ma délután meg is történt. Még a délután folyamán Balkányi Emil dr. tb. főorvos föl is boncolta a hullát.

A hatóság intézkedett, hogy az öngyilkosnak Álmosdon lakó szüleit is értesítsék az öngyilkosságról.

KÖZOKTATÁS.

— **A kiségitő iskola vizsgálói.** A Szappanos-utcai kiségitő iskola I. és II. osztályában ma folytak le a vizsgák nagy közönség és a városi tanács képviselőjének jelenlétében. A tanulók elméleti és gyakorlati tekintetben a legszebb eredményt mutatták föl. Kiállítottak nagyon szép agyag és papír tárgyakat, szobrokat s egyéb dolgokat, amelyek nagy ügyességre vallanak.

— **A siketnémák vizsgálói.** A debreceni siketnéma iskolában ma délelőtt volt a tanulók vizsgálata, amelyen a város részéről K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok volt jelen. A hallgatóság között igen sok szülő és érdeklődő is megjelent. A tanulók igen szép eredményt mutattak be. Gyönyörű faipari munkákat állítottak ki.

HIREK.

— **A király.** Bécsből jelentik: öfelsége ma délelőtt Schiessl báró kabinetigazgatója a Hermes-villában fogadta. Schiessl báró öfelségének jelentéseket tett. Délelőtt 11 órakor öfelsége Windisgrätz Ottó herceget külön kihallgatáson fogadta.

— **A püspökválasztás vége.** Ma járt le a püspökválasztás határídeje. Mint már megírtuk, Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok e hó 25-ére hívta össze a szavazatbontó bizottságot. Csak e bizottság munkálatai során lehet pontosan megállapítani a szavazatok arányát.

— **Hatvany-Deutsch bárók névmagyarosítása.** A hivatalos lap mai számának közlése szerint a király megengedte, hogy Hatvany-Deutsch Károly báró nagy-

iparos, budapesti lakos, valamint törvényes leszármazói családnevüket, magyar nemességük és bárói rangjuk, valamint Hatvany-Deutschnak előnevüknek épségben tartása mellett Hatvany-re változtassák.

— **Miniszteri tanácsos a Hortobágyon.** Rácz József miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszterium legelőügyi előadója e hó 22-én Debreczenbe jön, amely alkalommal meglátogatja a Hortobágyot is.

— **Aczél Iona férjhez ment.** Aczél Iona, a Nemzeti Színház fiatal drámai művésznője tegnap délelőtt esküdtött örök hűséget Csathó Kálmán dr., a színház rendezőjének. A polgári házasságkötés a VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt folyt le, az egyházi szertartást pedig a kegyesrendiek házikápolnájában Wagner Antal kegyesrendi tanár, a vőlegény barátja végezte. Tanúk voltak Simay Gyula dr. kir. táblai bíró és Csathó Ernő dr. miniszteri titkár. Az esküvő után az új pár Bécsbe utazott.

— **A debreceni izr. hitközség ünnepe.** A debreceni izraelita hitközség képviselőtestülete az izraelita elemi iskola negyedszázados fennállásának megünneplése céljából e hó 25-ik napján, vasárnap délelőtt 11 órakor a hitközség tanácstermében (József királyi herceg-utca 26.) diszközgyűlést tart, amelynek tárgyai a következők: Elnöki megnyitó. Ünnepi beszéd. Üdvözlő beszéd. Az iskola 25 évi történetének ismertetése. Záró beszéd. A diszközgyűlést megelőzőleg 10 órakor a Kápolna-utcai templomban tanévzáró ünnepély lesz.

— **A pápa a halotthamvasztás ellen.** — Rómából táviratozzák: A Vatikán svájci testőrségének parancsnoka, Höber beszéli, hogy X. Pius pápa kárhoztatja a halotthamvasztást. A multkoriban Höber ezredessel beszélgetve, azt mondta a pápa, hogy végrendeletében intézkedett temetéséről. — Azt kívánja, hogy be se balzsamozzák, hanem minél hamarabb földeljük el. Sirban akarja, hogy holttestét elhelyezzék, nem a kriptában.

— **Uj katonai barak.** Debrecen város közgyűlése néhány év előtt elhatározta, hogy a nagyszámu katonaság elhelyezésére, ami különösen gyakorlatok idején okozott sok gondot, ideiglenesen barakot épít a Nyulason. A tárgyalások meg is indultak a 7. hadtest parancsnokságával, amely nemrégén értesítette a város közönségét, hogy erős alapu favázás szerkezetű barakot kontemplált. A katonai építészeti osztály tervezetét kiadták a mérnöki hivatalnak, amely a katonaság tervezetével szemben azt javasolta, hogy építsen a város vasbeton szerkezetű barakot, mert ez tartósabb, erősebb, tűzveszedelem ellenn jobban véd, nem korhad s mert a vasbeton olcsóbb, mint a favázás építmény. A favázás barak 330,000 míg a vasbeton 315,000 koronába kerül. A tanács ilyen irányban tesz előterjesztést a közgyűlésnek és kéri, hogy a költségek megszavazása mellett rendelje el a vasbeton barak fölépítését.

— **A balmazúvárosi földek.** Megemlékeztünk arról, hogy a balmazúvárosi takarékpénztár 1027 holdas birtokát följánlotta Debreczen városának megvételre. A város tanácsa most a földek megbecsülésére és használhatóságának megállapítására Polgári József és Rickl Antal bizottsági tagokat küldötte ki.

— **A Csokonai-kör közgyűlése.** A Csokonai-kör e hó 25-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg a Csokonai-házban (Hatvan-utca 23. sz.) rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1910. évi működéséről. 3. Számvizsgálók jelentése az 1910. évi pénztári forgalomról. 4. Az 1911. évi költségvetés. 5. Alelnök, számvizsgálók és 17 választmányi tag választása. 6. Esetleges indítványok.

— **A szegedi főrabbi meghívása.** Szegedről jelentik: Löw Immanuel szegedi főrabbit

tudvalevőleg a bécsi izraelita hitközség fő-rabbinak hívta meg. A város tanácsa Lázár György polgármester elnöklésével tegnap elhatározta, hogy Löwöt a város nevében átiratban kéri, ne távozzék el Szegedről.

— **A földrengés.** Nagykőrösről jelentik: Hétfőn reggel négy óra harminc perckor igen erős földrengés volt érezhető, melyet nagy és hosszantartó erős zugás előzött meg. — Ceglédről táviratozzák: Tegnap reggel háromnegyed öt órakor félperccig tartó földrengés riasztotta föl a város lakóit. — A rengés iránya dél-északi volt. A képek megmozdultak a falon. A rengés háromszor volt érezhető.

— **Aratás előtt.** Boruval terhes égbolt szomorítja az embereket. Ha át is csillan néha az ólmos fellegeken a júniusi verőfény, csak azért van, hogy azután annál busabbá tegyen bennünket a sűrű borulat. — Szél, még pedig a mi kedves, de elég hideg kassai szélünk és szakadó eső napirenden vannak. S e jelenség országos jellegű. A szél nem a nagy forróságot enyhítő szellő, az eső meg nem testet-lelket üdítő júniusi zápor, melynek elmúltával a szomjas tüdő mámorosan szivja be az üdítő ózont. A sötét fellegek-ből pusztító zivatar zuhog alá, sőt órákig tart a felhőszakadáshoz hasonló zápor. S ez oly hideg, hogy téli kabátot ad az emberre. Időnkint abbamarad az eső, de azután újra megered. Alapjában véve azonban nekünk, városiaknak nem olyan veszedelmes a dolog. Egy kicsit kellemetlen, fáj a kedélyünknek, de nagyobb bajt nem okoz. — Sőt végeredményében hasznos is, mert a levegőt megtisztítja s a mindig poros Debrecen friss léggel üdíti fel. A gazdákat azonban, a kik most várják az aratást, nagyon sújtja a sok eső. Már eddig is elég kárunk volt s nagy iségnék néznek eléje, ha kellő időben hozza nem foghatnak az aratáshoz. Sok helyről érkezik a szomorú jelentés, hogy a teljesen átázott földben a szépen fejlődő vetés roszdát kap, tönkremegy. Mert amikor áldásos napfényre volna szüksége, nedves az idő, gyakori az eső, mely ha még pár napig tart, végzetes csapást zúdít az országra. A husárok rettenetes magassága ellen lehetetlenség küzdeni, drágul a lakás, drágul a ruha is: hova jutunk, hogy ha a termés is rosz lesz?

— **Tolvaj inas.** Gósi Miklós kereskedő följelentést tett a rendőrségen, hogy inasa, ifjabb Herbály Mihály, aki időközben megszökött tőle, apródonként 140 korona iátékárut lopott el az üzletből. A rendőrség megindította a nyomozást s a fiút le is tartóztatta. Ugyancsak megindították az eljárást a fiu szülei ellen gazdaság miatt.

— **Adomány a Rabsegélyző Egyesületnek.** Özvegy Bészler Károlyné néhai férje emlékére 100 koronát küldött a Debrecen városi és Hajdumegyei Rabsegélyző Egyesületnek. Nagy Kálmán titkár az Egyesület nevében a kegyes adakozónak hálás köszönetét fejezi ki.

— **A kolera réme Biharmegyében.** — Nagyváradról táviratozzák: A napokban — Tenke közelében — Gyanta községben kolera gyanus tünetek között megbetegedett két parasztleány. A két beteg Bors István és Lugos József egy héttel ezelőtt érkeztek haza Amerikából. Fiumében szállottak ki és vasúton jöttek haza a kikötővárosból. Mikor azonban vallatni kezdték őket, elmondták, hogy Nápolyban, ahol a kolera réme pusztít, két napot töltöttek, és csak azután utaztak tovább. A főszolgabíró tehát elrendelte, hogy helyezték megfigyelés alá a legényeket és az óvintézkedéseket tegyék meg minden vonalon. Ma reggel kiutazott Gyantára a megyei főorvos és a járásorvossal együtt megvizsgálták a betegeket.

— **A főiskolai szénior bucsuja.** Ereczki József, aki az 1910—11. iskolai évben szénior és a homokkerti lakosság lelki gondozója volt vasárnap délelőtt az ott levő imaházban szép beszéd kíséretében bucsuzott el hiveitől, mert tanulmányai befejezésére külföldi egyetemre utazik. A nagy képzettségű ifju lelkész bucsu beszédének elhangzása után Deák Ferenc birtokossági elnök üdvözölte és köszönte meg a hívek nevében buzgólkodását.

— **Halál a menyegzőn.** Tragikus módon halt meg vasárnap délután a biharmegyei Siád községben Katona György parasztagada, aki iszákosságáról volt híres. Katonát meghívták Lári Györgyék házához, ahol az egyik leánynak a lakodalmát ülték. Az öreg részeges estig ivott a menyegző öröme és alaposan kihasználta a sok potya pálinkát. Este azután hirtelen összerogyott az asztalnál és meghalt. Katonát az orvos véleménye szerint a sok alkohol által okozott szívszélhűdés ölte meg.

— **Tolvaj cseléd.** Sáránról táviratozzák: A csendőrség ma letartóztatta Nagy T. Margit 20 éves cselédleányt, aki Kiss József lovásztól 50 koronát lopott el, majd föltörte a ládáját és onnan egy 20 korona értékű gyűrűt vett el.

— **Uj iparvállalat.** Az általunk már jelzett s a Bank és Váltóüzlet r.-t. által kezdeményezett Első Debreceni Mészhomokkötéglagyár részvénytársaság f. hó 20-án tartotta meg alakuló közgyűlést a Debreceni Első Takarékpénztár gyűléstermében. A társaság 400,000 korona alaptőkével alakult meg s üzemét a Diószegi-ut mentén megszerzett s homoktégla gyártásra szakértők által is kiválóan alkalmasnak talált nagyobb telken pár hónap múlva nagy arányokban, megkezdte. A részvénytársaság elnöke Kernhoffer József kir. tanácsos, igazgatóságának tagjai rajta kívül: Aczél Géza városi főmérnök, Békés Lajos, Bisothka István, Csanak János, Geréby Pál, Györffy Aladár, Lovász János a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatója, Rauch Árpád, Töpler Ottó, a Bank és Váltóüzlet r.-t. igazgatója és Zádor Lajos kir. Tanácsos a Debreceni Első Takarékpénztár elnökigazgatója. Felügyelő-bizottsága: Haranghy György a Debreceni Első Takarékpénztár cégvezetője, Horváth János, Károlyi Sándor és Oláh Ignác, a Bank és Váltóüzlet r.-t. főkönyvelője. A társaság jogtanácsosa dr. Kölcsey Sándor ügyvéd lett.

— **A homokkerti ovoda vizsgálja.** A Homokkerti külvárosban minden évben esemény számba megy a homokkerti ovoda vizsgálja. Az idei vizsga szombaton délelőtt folyt le a szülőök és érdeklődő nagyközönség részvételével. Ez alkalomkor a belvárosból igen sok voltak kint. Megjelent a város részéről K. Tóth Mihály dr. kultúr tanácsnok, valamint a kertségvezető is. Elismerés illeti Korompai Gyulánét, az ovoda vezetőjét. Dicséretre méltó szorgalmat és buzgóságot fejtett ki a kicsinyek kiképzésében. Az apróságok igen sok bámulatra méltó dolgot produkáltak. A homokkerti olvasó kör ez alkalomkor is cukorkával kedveskedett a kicsinyeknek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Kovács Sándorné 19 éves cseléd, aki a faipari részvénytársaságnál szolgált, ma reggel marólugot ivott. Tettének oka családi viszálykodás. Férjével rossz viszonyban sőt az utóbbi időben elváltan éltek. Férje ma reggel hazatért s ismét veszekedni kezdett, amin szegény asszony úgy elkeseredett, hogy öngyilkos akart lenni. Az asszony állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Építkezési kölcsönöket gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet.** Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Igyunk Anna Kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítőtelep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű fizet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi ke Lengye. Férfi ke Lengye. Gyermekek Lengye.

— **Arany Bika Mulató.** Varjas Antal és még 10 uj attrakció. — Előadás kezdete 9 órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A MÁTÉSZALKAI MANDÁTUM.

A debreczeni tábla vizsgálata. — Vesztegető községi bíró.

A mátészalkai kerületben megválasztott Szalkai Snádor Kossuth-párti képviselő man-

dátumát a kisebbségben maradt Szunyog Mihály-párt petícióval támadta meg s a petícióban számos abszolút és relatív semmisségi okra hivatkozott. A Kuria a petíció fogantatása végett a debreczeni ítélőtáblát kereste meg, mely a vizsgálat megejtése végett Olchváry Zoltán ítélőtáblai bírót küldte ki. Olchváry Zoltán a vizsgálatot lefolytatta, ennek folyamán több mint 320 tanut hallgatott ki. A tanuvallomási jegyzőkönyvek több kötetre való anyagot tartalmaznak és Olchváry Zoltán a jegyzőkönyveket a Kuriához már föl is terjesztette. Hír szerint a Kuria még a nyári szünet előtt dönteni fog a petíció sorsa fölött.

A kisebbségben maradt Szunyogh-párt azonban nem elégedett meg a petícióval, hanem a Szalkay-párt néhány főkortese ellen büntető följelentést tett. Többek között följelentette Bory József mátészalkai községi bírót, hogy a szalkai választókat megvesztegette. A vizsgálat kiderítette, hogy Bory két választónak egyenként harminc koronát adott, hogy szavazatukat Szalkay Sándorra adják.

A szatmári törvényszék ezért Bory Józsefet, választók ellen elkövetett vétség címén hat napi fogházra ítélte. A debreczeni tábla az ítéletet jóváhagyta és a Kuria tegnap Vaikó Pál bíró előadásában a semmisségi panaszt elutasította. A községi bíróra kiszabott büntetés ennélfogva jogerős lett.

— **Hamisító házaspárok.** A múlt évben Nagy Andrásné Hamar Julia sámsoni lakos megjelent Des Combes Henrik debreczeni ügyvédnél és azt állította, hogy ő özvegy Kovács Ferencné debreczeni lakosné, kérte, hogy részére valamelyik banktól 500 korona váltókölcsönt szerezzen az ügyvéd váltóra, amelyre a neveket Nagy András és Nagy Andrásné írták, szerzett is pénzt, a kölcsönt Kovács Ferencné ingatlanára be is kebeleztek, de a csalást idejekorán észrevették s Kovácsné följelentést adott be Nagykék ellen, akik magán- és közokirathamisítás miatt állottak a törvényszék előtt. A törvényszék Nagy Andrásné 1 évi, Nagy András 9 havi börtönrre ítélte. — Ugy az ügyész mint az elítéltek felebbeztek.

Kittüntelve a bécsi, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel, oklevéllel.

Köszvény, osz és reuma ellen
a legjobb háziszser

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idősebb esetekben már egyszerű bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grosz Nagy Ferenc gyógyszerárában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám.

Kölcsönös Segélyző-Egyület új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1911. június 20.

Készáru 5 magasabb.

1911. októberi buza	12.27	—
1912. ápril buza	11.97	—
1910. májusi rozs	—	—
1911. októberi rozs	9.43	—
1910. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	8.31	—
1911. jul. tengeri	7.24	—
1911. aug. tengeri	7.33	—
1912. máj. tengeri	6.69	—
1910. augusztusi repce	—	—
1911. áprilisi buza	—	—
1911. áprilisi rozs	—	—

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközök
1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

Órás és ékszerész

Csapó-u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

Huszonöt rubel.

Írta: Henri Gréville.

(Folytatás.)

S ilyenkor kivette a kebeléből a borítékot, melyben a 25 rubelről szóló elismervény volt, megtapogatta, megfogta, s hosszasan pattogtatta ujjai között a finom papirost. — Egyszer hirtelen rémület szállta meg... Előkeresett egy hegyes kést, leült a ház elé, a napra, s félénken kezdte bontogatni a borítékot. Rettenő gondolat járta be az agyvelejét...

Ha valami gonosz ármány következteben a lilaszínű papiros értékelenné vált!

Ha kicserélték fehér papirossal, közönséges, értéktelen fehér papirossal!

A keze reszketett, s kétszer is megszurta magát a kés hegyével, míg föl tudta bontani a vékony borítékot. Aggodalmas tekintettel nézett belé... Még mindig lilaszínű volt, a drága bankjegy! Még mindig 25 rubel értékű volt.

Szerető gyöngédséggel vette ki kincsét a borítékból, boldogan csillogtatta a napon, keresztül nézett rajta, majd végig jártatta ujját a kétfeji sas körvonalain; aztán lassankint megrészegedve tőkéjének látásától s egy küssé a tavaszi nap kellemes hevétől is, hízog szokat kezdett sutogni, s áldást rebegett...

Egyszerre árnyék állott közéje és a nap közé.

Nikita rémülten nézett föl, s félig vak szemének gyanakvó, gonosz tekintete ijedten meredt arra, aki gyönyörködésében megzavarta. De aztán eltiúnt arcáról az ijedt kifejezés, s levette a süvegét. A pópa állott előtte.

— Nem szégyelled magad, Nikita, — szölt a pópa szigorú hangon — nem szégyelled magadat, hogy így bálványozod a pénzt! Gyermeked izzadnak és verejtékeznek, mert nem tudnak még egy lovat szerezni, te meg itt kuporgatsz a pénzt, amivel segíthetnél rajtuk s áldást szerezhetnél magadnak! Te nagyon rossz ember vagy, Nikita!

— Gyermekem dolgoznak, Jakim atya — felelt Nikita, ravaszán hunyorgatva — és ez rendén van. Én is dolgoztam s nekem se adott lovat senki. Aztán a ló meg is dögölhetik! És akkor oda a pénz!

— Mást is lehet szerezni vele, nemcsak lovat — felelt a pap. — De te nem adsz pénzt se hasznos, se üdvös célra. Soha se gyujtattál gyergyát, se a szent szűz, se védő szentet tiszteletére. Azt hiszed, hogy az itélet napján majd hajlandók lesznek könyörögni éretted az Urnak?

— Még van időnk arra gondolni — felelt Nikita változatlan hidegvérrel.

— Hogyan, még van idő! — kiáltott föl Jakim atya. — Vén bünös! Hisz féllábbal már a sirban vagy!...

— Dehogy, jó apám, még nagyon jól érzem magamat.

— De, boldogtalan, hány esztendő vagy?

— Nem tudom, főtisztelendő ur.

— Hány esztendő voltál 1812-ben?

— Ugy harminc esztendő lehettem.

— És még azt mondod, hogy van idő?!

Tarts bünbánatot az alatt az idő alatt, amit Isten még élne enged, mert...

— Bünbánatot fogok tartani, főtisztelendő ur.

— Aztán gyujts gyertyát a szentképek előtt, érted?!

— Értem, főtisztelendő ur. Majd, majd. Adja rám áldását, kérem tisztelettel.

Nikita nem engedte volna el az áldást. Tudvalevőleg az áldás nem kerül pénzbe.

Két héttel később — Nikita még mindig nem gyujtott gyertyát paradicsombeli pártfogóinak — fiának a lova igazolta azokat az aggodalmakat, amelyeknek Nikita Jakim atya előtt kifejezést adott. Egyet gondolt a derék állat s megdöglött békén, panasz nélkül, amint élt.

Ami bizony nagy szerencsétlenség volt. A ló szükségesebb valami az orosz parasztnak, mint az inge. Hogy a földjét mivelhesse, nagy távolságokat kell bejárnia.

Igás lóra tehát szert kellett tenni minden áron, ha másképp nem, hát úgy, hogy egy esztendeig naponta csak egyszer esznek kenyeret, hogy a ló árát megfizethessék.

Nikita fia elhatározta, hogy megkérk az öreget, kölcsönözzön nekik annyit, amennyiből lovat vásárolhatnának. A ló nem drága Oroszországban; a krimi háboru előtt tizenkét-tizenöt rubelért jó kis lovat lehetett kapni.

Vasárnap, a miséről jövet, mielőtt a család asztalhoz ült, a két férfi leborult Nikita előtt, úgy hogy a homlokuk a földet érintette, föltápáskodtak, még kétszer leborultak s azután így szóltak egyszerre:

— Atyánk, légy jótévőnk!

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM HENTES természetes ásványvíz, ádit, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmédenese idült hurutjainál, húgykő- és fényképaódsónál, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat: fűszer és esemege kereskedésében, Debreczen, Placz-utca 72. — Telefon szám 740

Fried és Löwenheim

Előrehaladt női és gyermek kalapokat idény miatt mélyen leszállított árban bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. SCHIMMER MÓRNÉ, női kalap divatterme Hatvan-u. 12. Egy kalapdíszítő és egy ügyes kézi leány azonnal felvétetik.

Kiadó üzlethelyiség.

A BANKEGYESÜLET R.-T.

Placz-utca 72. sz. alatti jelenlegi üzlethelyisége f. évi augusztus hó 1-től egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva bérbe adandó.

Értekezhetni a bank helyiségében a hivatalos órák alatt.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb lendkerék, jókarban levő gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Placz-utca 32.)

Ügködre a következő:

Iparosoknak : Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerezzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Kereskedőknek és magán személyeknek : előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszleszámitolási és személyhitelt nyújtunk.

Részvényeseknek : Helybeli és vidéki nyekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokokosok : kebeleztet terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt folyósítunk.

Ingatlanok : nevezetesen házak és birtokok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra : megbízásokat elfogadjuk és azokat kiterjedt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindennemű bérletre : előjegyzéseket elfogadjunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk.

Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága Placz-utca 32. Ideiglenes telefon 880. szám.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali tégl

és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

2 tanuló fizetéssel felvétetik Nagy Andrásnál, Kistemplom mellett.

Tisztességes takarítónő felvétetik Hatvan-utca 31. udvarban hátul jobbra.

Női derék és alj varrónők felvétetnek Rott L. női divattermében Debreczen, Piacz-u. 7.

Ingyen lakást adok munkás családnak naponta 2 órai tejhordásért. Stern, Simonffy-utca 51.

Kifutó fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Ügyes megbízható ember könnyű munkára felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Házilasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköelve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és filanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Benzin automobilhoz tisztításra és ipari célokra kiló és hordószámra kapható Deutschnál, Hatvan-utca.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a Munkás bazárban Bádgos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Auer rendszerű öngyújtók a legjobbak. Kapható a Stern kefégyár r. t. városi raktárában. Takarékpénztár-palota.

Épület anyag eladás. A Deák Ferenc-u. 14 és 16 sz. és a Werbőczy u. 4. sz. a. házak augusztus 1-én lebontatnak, akik a kikerülő téglá, fa és minden egyéb anyagot, megvenni lebontani és elszállítani vállalkoznak, ajánlataik július 10-éig nyujtsák be, a Kereskedelmi és Ipar-kamara hivatalába. (Fő-utca 69. I. emelet.)

Valódi szegedi édes, nemes és rózsá paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utca lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Bethlen-u. 12. sz. háznál, külön bejárattal két utcái szoba butorozva, vagy anélkül, irodának is alkalmas, továbbá egy udvari butorozott szoba kertre nyíló ablakkal kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Hosszupályiban a legforgalmasabb helyen egy ház, négy szobás lakással, hozzátartozóval együtt, amely üzletnek legalkalmasabb, eladó. Értekezhetni Lindenfeldnél Hosszupályiban.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni utfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt Katz-féle telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarékpénztár Szövetkezetnél Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és lágyvé teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában, DEBRECZEN.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsa, Kistemplom-bazár.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Kalapok, Papucsok, Triko és :-: Pique paplanok :-: nagy választékban!

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, kocská, durva, akna és aprószén termékeit cséplési, szobátüzelési és ipari célokra

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák

és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléses kitűnő minőségű

üveg és porcellánművek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendések pontosan teljesítettek.

Épület üvegezési és képkörlezési vállalat.

Menyasszonyi kelengye raktár.